

ГРАДСКИ ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ БЕОГРАД

**ЗАДОВОЉСТВО ЗАПОСЛЕНИХ У УСТАНОВАМА ПРИМАРНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ
ЗАШТИТЕ И У ЗАВОДИМА КОЈИ ДЕЛАТНОСТ
ОБАВЉАЈУ НА ВИШЕ НИВОА**

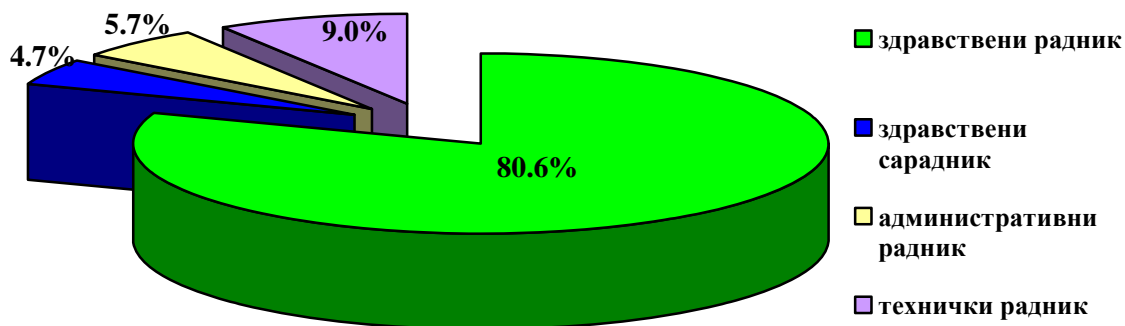
Београд, децембар 2010. године

Испитивање задовољства запослених у домовима здравља и у заводима који делатност обављају на више нивоа здравствене заштите је, по јединственој методологији Министарства здравља Републике Србије и Института за јавно здравље Србије "Др Милан Јовановић Батут", обављено 06. децембра 2010. године у периоду од 07 до 19 или 20 часова, а у Градском заводу за хитну медицинску помоћ у периоду од 07 сати 6. децембра до 07 сати 7. децембра 2010. године. У односу на истраживања из ранијих година у којима су анкетирани само запослени у радном односу на неодређено време, овог пута су обухваћени и запослени у радном односу на одређено време.

Од укупно 12.125 запослених у 27 здравствених установа на територији града Београда (8.350 у домовима здравља и 3.775 у заводима), на послу је било 79% запослених, од којих је 9.170 преузело упитнике за испитивање задовољства, а 7.187 или 78,38% их вратило попуњене. По најнижој стопи одговора се издвајају Градски завод за хитну медицинску помоћ (45,6%) и домови здравља Стари град (53,5%) и Звездара (55,3%).

Од укупног броја анкетираних, здравствени радници чине четири петине (графикон 1), а сваки девети запослени обавља неку од руководећих функција (10,9%).

Графикон 1: Структура запослених по занимању

У односу на поједине аспекте рада, највећи број запослених, скоро три четвртине (72,3%) је, као и претходних година, незадовољан финансијском надокнадом за рад који обавља, а тек сваки десети је задовољан. Чести разлози незадовољства су и могућности за континуирану едукацију и професионални развој, али и адекватност опреме за рад и подршка претпостављених. Аспекти посла којима је више од половине анкетираних задовољно су непосредна сарадња са колегама (64,7%), професионална аутономија (57,5%), расположиво време за обављање послова (52,6%) и могућност коришћења у раду стечених знања, способности и вештина (51,3%). У табели 1 приказано је задовољство запослених појединим аспектима рада и просечна оцена задовољства. Исказано просечном оценом (на скали од 1 до 5), најниже су оцењене финансијска надокнада за рад (2,02), могућност професионалног развоја (2,99) и могућност за континуирану едукацију (3,00), а највише оцене су дате за непосредну сарадњу са колегама (3,64), аутономију у обављању послова (3,50) и расположиво време за обављање послова (3,30).

Готово по правилу, скоро свим аспектима рада (осим адекватношћу опреме за рад и могућношћу изношења сопствених идеја претпостављенима), укључујући и плату, најзадовољнији су запослени у Дому здравља Земун.

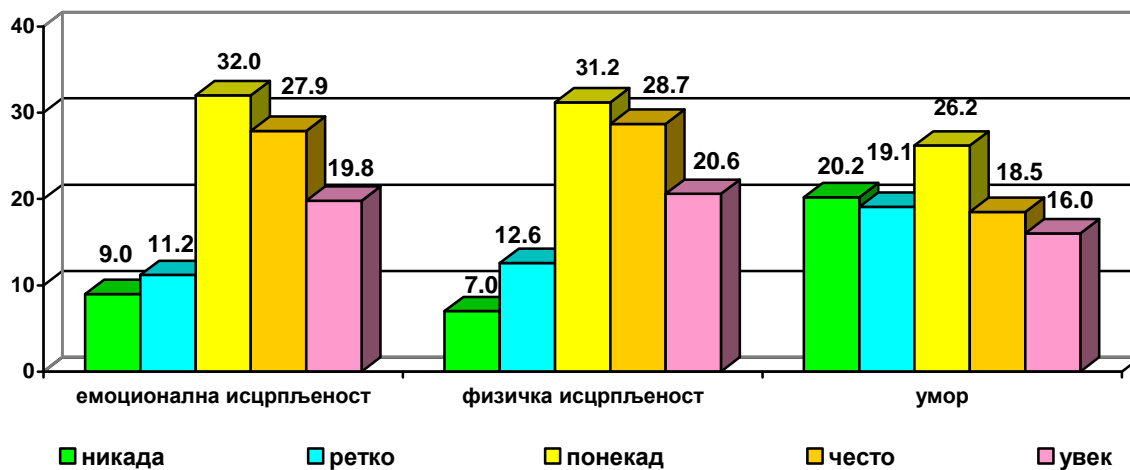
Табела 1: Задовољство запослених појединим аспектима рада

У којој мери сте задовољни	веома незадовољан	незадовољан	ни задовољан ни незадовољан	задовољан	веома задовољан	просечна оцена задовољства
адекватношћу опреме за рад	9,0	20,7	31,6	31,9	6,8	3,07
међуљудским односима	8,4	16,2	27,4	38,1	9,9	3,26
непосредном сарадњом са колегама	3,4	8,6	23,3	50,6	14,1	3,64
аутономијом у обављању посла	4,0	10,9	27,7	46,0	11,5	3,50
могућношћу професионалног развоја	10,9	22,7	29,2	30,3	6,9	2,99
расположивим временом за обављање послова	6,7	17,2	23,5	44,9	7,7	3,30
могућношћу коришћења знања, способности и вештина	6,0	15,7	26,9	42,7	8,6	3,01
финансијском надокнадом за рад	38,6	33,7	17,3	8,1	2,4	2,02
могућностима за континуирану едукацију	12,0	22,5	26,6	31,4	7,5	3,00
постојањем редовних евалуација вашег рада	8,9	15,0	34,5	33,8	7,9	3,17
подршком претпостављених	11,5	16,0	25,9	35,3	11,3	3,19
могућношћу изношења сопствених идеја	10,2	15,7	27,7	36,5	9,9	3,20
давањем јасних упутстава за рад	8,4	15,9	26,6	39,5	9,5	3,26

Административни радници су у односу на запослене других занимања, задовољнији расположивим временом за обављање послова (просечна оцена 3,52), могућношћу коришћења у раду стечених знања и вештина (3,44), адекватношћу опреме за рад (3,38), могућношћу професионалног развоја (3,09) и платом (2,29). Здравствени сарадници су најзадовољнији професионалном аутономијом (3,62), међуљудским односима (3,26) и непосредном сарадњом са колегама (3,66). Запослени који обављају неку од руководећих функција готово по правилу су задовољнији већином аспеката рада.

Сваки други запослени, често или увек, осети физичку (49,3%) или емоционалну исцрпљеност (47,8%) везану за посао, а сваки трећи (34,5%) умор (графикон 2).

Графикон 2: Исцрпљеност и умор повезан с послом

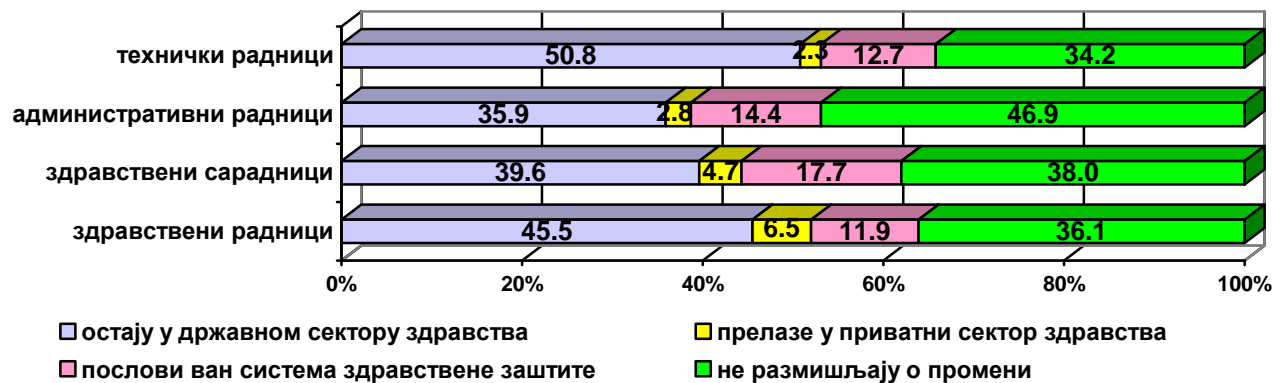

Емоционалну исцрпљеност најчешће осећају запослени у домовима здравља Барајево (68,7%), Лазаревац (66,2%) и Младеновац (65,4%), као и запослени у Градском заводу за геронтологију (67,6%). Ова исцрпљеност је чешћа код здравствених (48,4%) и техничких радника (45%), и јавља се независно од тога да ли запослени обавља неку од руководећих функција или не.

Осећај физичке исцрпљености након посла не зависи ни од занимања запослених, нити од тога да ли обављају неку од руководећих функција, али се значајно разликује од једне до друге здравствене установе ($\chi^2=785,257$, $dF=104$, $p=0,00$). Највећу физичку исцрпљеност осећају запослени у домовима здравља Лазаревац (71,7%), Барајево (66,7%) и Младеновац (63,6%), као и запослени у Градском заводу за геронтологију (69,5%).

Сваки други запослени у домовима здравља Лазаревац (52,4%), Барајево (52,1%) и Стари град (49,4%) често или увек осети умор при помисли на посао ($\chi^2=676,714$, $dF=104$, $p=0,000$), независно од занимања или обављања неке од руководећих функција.

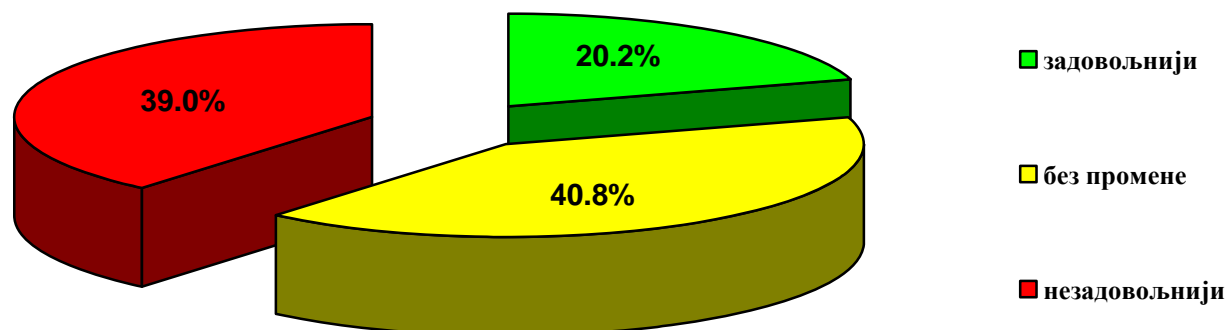
Графикон 3: Планови запослених везани за промену посла

У државном сектору здравства би остала половина запослених у Градском заводу за геронтологију (51,8%) и домовима здравља Савски венац и Раковица (50%), посао у приватном сектору здравства би потражио сваки десети запослени у Градском заводу за кожне и венеричне болести (9,6%) и дому здравља Нови Београд (9,2%), као и 8,5% запослених у дому здравља Чукарица, 7,6% у Заводу за здравствену заштиту студената и 7,5% запослених у дому здравља Звездара. Сваки четврти запослени у Заводу за здравствену заштиту радника Железнице Србије (24,3%) и сваки пети из Завода за здравствену заштиту студената (20,4%) и Градског завода за болести плућа и туберкулозу (19,7%) би радо обављао послове ван система здравствене заштите.

У поређењу са периодом од пре пет година, тек сваки пети запослени је изјавио да је задовољнији послом (20,2%), две петине сматра да је стање непромењено, а скоро исто толико је незадовољније (графикон 4).

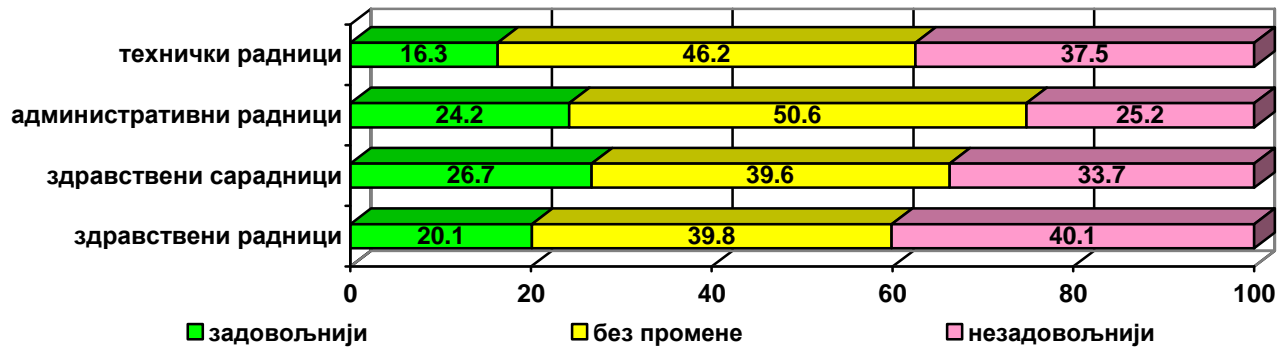
Графикон 4: Процена задовољства запослених у односу на период од пре пет година

Ова процена значајно се разликовала међу запосленима различитих занимања ($\chi^2=53,331$, $dF=6$ $p=0,00$), здравствених установа у којима раде ($\chi^2=637$, 12431 , $dF=52$ $p=0,00$) и тога да ли обављају неку од руководећих функција ($\chi^2=57,301$, $dF=2$ $p=0,03$). По правилу су руководиоци значајно задовољнији послом – то је изјавио скоро сваки трећи

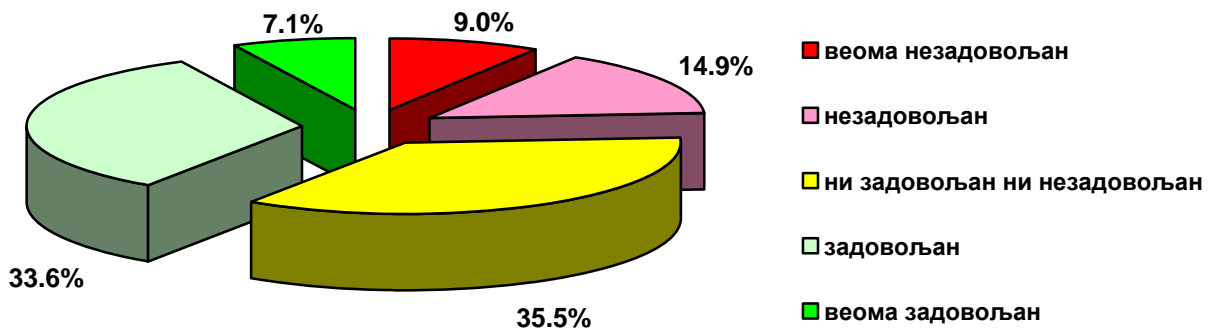
анкетирани (30,7%) руководилац насупрот осталим запосленим код којих је то случај тек са сваким петим (19%). У тој групи је и сваки четврти анкетирани здравствени сарадник (26,7%) и административни радник (24,2%). Највећи пораст незадовољства послом бележи се код здравствених (40,1%) и техничких радника (37,5%, графикон 5).

Графикон 5: Задовољство запослених различитих занимања у односу на претходни период

Запослени су се изјашњавали о задовољству послом који обављају и 9% је изјавило да је веома незадовољно, 14,9% незадовољно, сваки трећи запослени (33,6%) је задовољан, а сваки седми веома задовољан (графикон 6).

Графикон 6: Задовољство послом

На скали од један (веома незадовољан) до пет (веома задовољан), просечна оцена задовољства запослених нешто је нижа у односу на претходну годину и износила је 3,15, при чему се значајно разликовала од установе до установе (табела 2), али је зависила и од занимања запослених (најнезадовољнији су технички радници – 2,92, а најзадовољнији административни радници – 3,34) и од тога да ли обављају неку од руководећих функција (3,36) или не.

Табела 2: Просечна оцена задовољства запослених у установама примарне здравствене заштите и заводима који делатност обављају на више нивоа у 2009. и 2010. години

здравствена установа	2009			2010		
	mean	n	SD	mean	n	SD
ДЗ Барајево	3,22	64	0.951	3,13	48	0,937
ДЗ Вождовац	3,56	358	0.799	3,08	532	0,963
ДЗ Врачар	2,88	191	1.052	2,81	219	1,082
ДЗ Гроцка	3,11	248	0.988	3,05	306	0,977
ДЗ Звездара	3,32	437	1.125	2,96	313	1,042
ДЗ Земун	3,15	527	0.999	3,86	679	0,716
ДЗ Лазаревац	3,16	322	1.025	2,92	250	0,993
ДЗ Младеновац	3,08	219	0.995	2,92	182	1,102
ДЗ Нови Београд	3,02	647	0.964	2,83	547	1,025
ДЗ Обреновац	3,64	335	0.753	3,81	370	0,974
ДЗ Палилула	2,22	592	0.954	3,10	651	1,030
ДЗ Раковица	3,93	255	0.620	3,13	289	1,009
ДЗ Савски венац	3,46	191	1.055	3,40	198	1,017
ДЗ Сопот	3,90	80	0.686	3,63	88	0,821
ДЗ Стари град	3,16	305	1.023	3,12	261	1,106
ДЗ Чукарица	3,42	402	1.145	3,12	366	1,033
ЗЗЗ студената	2,99	106	1151	2,78	160	1,127
ЗЗЗ радника МУП-а	3,15	108	1031	3,27	88	1,047
Градски завод за хитну мед. помоћ	3,18	123	1087	3,17	76	1,215
Градски завод за геронтологију	2,83	270	1027	3,01	250	0,994
Градски завод за плућне болести и туберкулозу	3,02	131	1060	2,76	144	1,077
Градски завод за кожно венеричне болести	3,52	33	0.834	3,23	52	0,831
Институт за трансфузију крви Србије	2,94	200	1.146	2,86	169	1,134
Институт за вирусологију, вакцине и серуме	3,13	156	0.907	3,20	214	0,903
Завод за биоциде и медицинску екологију	3,56	25	0.507	3,22	36	1,098
Градски завод за јавно здравље Београд	3,33	183	1.066	3,10	239	1,069
ЗЗЗ радника Железнице Србије	2,82	148	0.976	2,88	330	1,057
УКУПНО	3,23	6656	1,021	3,15	7057	1,051